

GŁOS NARODU

NR. 41. — ROK XLI PONIEDZIAŁEK 12 LUTEGO 1934.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DrukARNIA KRAKÓW, ULICA SW. KRZYŻA L. 11 KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 149.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKÓW 401.099				
	Przedpłata wynosi:	W Krakowie z odroczeniem bez odroczenia 6-20 zł. 5-70 zł.	Na całym obszarze państwa polsk. z przesyłką pocztową 6-20 zł.	Zaczynając 5-50 zł.	Przedpłata, salissa dla nauczyciela ludowego 5-70 zł.
Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje. Listów nieopłaconych nie przyjmuje.					
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DrukARNIA Nr. 133-44 i 144-06.					

P. min. Pieracki o polityce wewnętrznej.

Na sobotnim posiedzeniu Sejmu w czasie debaty nad budżetem Min. Spraw Wewn. zabral głos p. minister Pieracki i w dłuższym przemówieniu przedstawił swe poglądy na sytuację wewnętrzną. P. minister zaznaczył na wstępie, że po raz trzeci występuje jako rzeczownik budżetu M. S. Wewn. Budżet ten w porównaniu z rokiem ubiegłym jest niższy o 7.594.000 zł., a dalsza jego redukcja nie jest możliwa bez redukcji zadań, ciążyących na administracji ogólnej, której możliwość — przynajmniej w obecnej chwili — nie wydaje się prawdopodobną.

ZALOZENIA POLITYCZNE M. S. WEWN.

Następnie p. minister przeszedł do założeń politycznych, według których rozwija się działalność jego resortu i wyraził opinię, że Polska znalazła się w szczęśliwych warunkach w dzisiejszych czasach poszukiwania rozwiązania naczelných problemów, gdyż posiada autorytet kierowniczy. Według rozumienia p. ministra, dzięki temu rząd posiada możliwość poszukiwania metod współżycia i kooperacji, bez gwałcenia istotnych cech naszego charakteru narodowego i z zachowaniem istotnej treści dorobku idei demokratycznej.

AKTY GWALTU NIE BĘDĄ TOLEROWANE, ZAPEWNIŁ P. MINISTER.

Korzystam ze sposobności — mówi dalej p. min. Pieracki — by stwierdzić raz jeszcze, że żadne akty terroru i gwałtu indywidualnego czy zbiorowego, z jakichkolwiek wyjątkami, nie mogą być tolerowane — nie mogą liczyć na pożytki i nie unikną należytej kary. — Muszę oświadczyć dla usunięcia wszelkich nieporozumień, że nie będą także tolerowane żadne fizyczne przejawy walk rasowych i narodowościowych. Ten typ walki jest z gruntu obcy duchowi dzieł naszego narodu.

WZMOCNIENIE POLSKOŚCI NA KRESACH POZOSTAWIA RZĄD INICJATYWIE SPÓŁ.

Nie wydaje mi się zresztą, by koncepcja czy to rasizmu, czy skrajnego nacjonalizmu w jakimkolwiek związku przyczynowym pozostała w związku ze wzrostem sił moralnych i materialnych naszego narodu. Niewątpliwie życie polskiego społeczeństwa — zwłaszcza jeśli chodzi o ziemie kresowe wschodnie — mogłoby być

żywszym i tęższym. Niewątpliwie istnieje potrzeba wzmocnienia tego tężnia, nazywanego przez niektórych „wzmocnieniem żywiołu polskiego”. Niewątpliwie również żaden rząd, a także obecny, nie omieszcza wyjść na spotkanie każdej, do tego celu zmierzającej pozytywnej i rozsądnej inicjatywy społecznej. Nie mogę znaleźć dość silnych słów na podkreślenie konieczności obudzenia się w szerokiej skali tej inicjatywy. Kultura gospodarza, poziom życia duchowego — to są istotne czynniki owego „wzmocnienia” lub osłabienia.

Rząd nie może wyręczać tutaj samego społeczeństwa.

WCIELANIE W ŻYCIE NOWEGO USTROJU SAMORZĄDOWEGO.

Znajdujemy się w przełomowej chwili wcielania w życie nowego ustroju samorządu, dającego społeczeństwu bardziej, niż dotychczas racjonalne ramy działalności skierowanej ku zaspokojeniu potrzeb miejscowych.

Z zadowoleniem stwierdzić należy, że obywateli wykazali naogół duże zainteresowanie samorządem, co znalazło wyraz w znacznej frekwencji wyborczej. Wiśń stosunkowo słabiej odpowiedziała na wezwania wyborcze, co zresztą ma pewne uzasadnienie w tempie i strukturze życia wsi.

Jako fakt dodatni trzeba przedewszystkiem podkreślić, że wybory te stwierdziły znaczne postępy w łonie społeczeństwa procesu poszukiwania zjednoczenia.

Ten obraz rzeczy pozwala mieć nadzieję, iż wybory zainaugurują odrodzenie życia samorządowego, być może pewniejsze i szybsze na wsi i nieco jeszcze zakłócone tu i ówdzie w miastach, lecz, że prędzej, czy później pochłonie ono resztki nastawień partyjno-politycznych, będących anachronizmem w tej dziedzinie życia publicznego.

SPRAWA KONSOLIDACJI WEWNĘTRZNEJ.

Przemówienie swe zakończył p. minister Pieracki wyrażeniem opinii, że nasze życie wewnętrzne w dobie wielkich wstrząsów posuwa się stale ku konsolidacji, że społeczeństwo nasze wyzwala się szczęśliwie z psychologii niewoli i dokonanych przez nią wykrywczych zmysłu politycznego, konsolidując się pod hasłem jedności państwowej.

Przygotowania do synodu krajowego.

Katowice, 11. 2. (PAT). W dniach 7, 8 i 9 lutego, pod przewodnictwem metropolity lwowskiego ks. arcybiskupa Twardowskiego odbyła się konferencja jednej z komisji przygotowującej synod krajowy. W naradach wzięli udział księża biskupi: Radziński z Włocławka, Laubitz z Gniezna, Dembek z Łomży i Adamski z Katowic.

Aferę Stawiskiego zbada komisja parlamentarna z 44 członków.

Z POSIEDZENIA RADY GABINETOWEJ NOWEGO RZĄDU FRANCUSKIEGO.

Paryż, 11 lutego (PAT). Wczoraj wieczór odbyło się pierwsze posiedzenie rady gabinetowej nowego rządu. Posiedzenie trwało blisko 3 godziny. Znaczną część obrad poświęcono zbadaniu finansowej i gospodarczej sytuacji Francji, która jest zastrzeżona, ze względu na wypowiedzenie większości układów handlowych i ze względu na represje zapowiedziane przez Anglię.

Nad sprawą strejku powszechnego, proklamowanego na poniedziałek, nad aferą Stawiskiego i sprawą powrotu h. prefekta policji paryskiej Chiappe nie rozwodzono się. Kwestja obsadzenia prefektury policji w Paryżu ma być rozważana dopiero za kilka dni. W sprawie Stawiskiego zgodzono się co do utworzenia komisji parlamentarnej, złożonej z 44 członków, która rozpocznie badanie całej afery. W czasie posiedzenia minister spraw zagranicznych Barthou wygłosił ekspozycję o francuskiej polityce zagranicznej. Członkowie rządu zajmują zgodne stanowisko w stosunku do inicjatywy przewodniczącego konferencji rozbrojenkowej Hendersona w sprawie rozbrojenia, a w szczególności członkowie rządu wykazują zgodność poglądów co do tego, że Francja nie może się zgodzić, aby siły pomocnicze lub areomilitarne, pozostawione były poza obliczeniami efektywów danego państwa, tak jak w Niemczech lub Włoszech. Dość ożywiłą dyskusję wywołała sprawa zapowiedzianego strejku powszechnego. Kwestja ta rozważana

zresztą będzie na najbliższym tj. poniedziałkowym posiedzeniu gabinetu i rady ministrów. Większość ministrów sądzi, że strejk ten będzie ostatnim etapem panującego wzburzenia i dlatego ministrowie nie sądzą, aby należało stosować jakiegokolwiek sankcje.

CHCIAŁO SKRAŚĆ DOKUMENTY AFERY.

Paryż 11 lutego (PAT). W pałacu sprawie dliwości w Bayonne stwierdzono, że w nocy z czwartku na piątek usiłowano okraść budynek sądowy. Po przeprowadzeniu inwentaryzacji aktów sprawy Stawiskiego stwierdzono, że znajdują się one w należyłym porządku. Widocznie złoczyńcy nie zdołali dostać się do gabinetu sędziego śledczego, w którym znajdowały się te dokumenty. Obecnie zarządzono specjalne środki ostrożności. W pałacu sprawiedliwości czuwać będzie nad aktami kilku policjantów.

Kupuj tylko
W DROGERJI im. SW. TERESY
STEFANA HYŁY KRAKÓW
WISŁNA 6.
 mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie, kosmetyki, gabki, galanteria toaletowa, zioła, chemikalia i t. d.
TOWAR W WIELKIM WYBORZE,
NAJLEPSZEJ JAKOŚCI.
 Ceny niskie. Ceny niskie.

P. premier i dwaj ministrowie w Mościcach.

Kraków, 11. 2. Dziś około 9 rano przejechał przez Kraków w drodze do Mościc p. premier J. Jędrzejewicz, p. minister handlu i przemysłu Zarzycki oraz p. min. Nakoniecznikow-Klukowski. W Mościcach przybywających celem zwiedzenia fabryki związków azotowych członków rządu powitał dyrektor fabryki h. min. Kwiatkowski, woj. krakowski p. Kwaśniewski, starosta tarnowski Doelinger oraz wicedyrektor kolei krakowskich dr. Chan. Człon

ków rządu zwiedzali fabrykę, oprowadzani przez dyrektora inż. Kwiatkowskiego.

POLOWANIE U KS. SANGUSZKI.

Tarnów, 11 lutego (Tel. wł.). P. Sanguszko z Gumnisk, zaprosił p. premiera oraz ministrów Zarzyckiego i Nakoniecznikow-Klukowskiego na polowanie, które odbędzie się jutro.

Stan. Marusarz skacze 74 m. na Krokwi

Zakopane, 11. 2. (PAT). W niedzielę na Krokwi odbył się konkurs skoków, jako druga część kombinacji o międzynarodowe mistrzostwo Polski. Konkurs przyniósł wielkie zwycięstwo zawodnikowi polskiemu, który wyraźnie podkreślił swą wyższość nad Czechami, Jugosłowianami i Węgrami. W konkursie skoków zwyciężył wprawdzie Norweg Nils Eie, ale najlepszy skok uzyskał Stan. Marusarz, który pobit rekord skoczni, uzyskując 74 metrów. W drugim skoku Marusarz miał 73 metr., ale z upadkiem. Upadek ten zdecydował o zwycięstwie Norwega i zarazem o przesunięciu Maruszarza na 8-me miejsce w konkursie. Wyniki otwartego konkursu są następujące: 1) Nils Eie nota 214,2 skoki: 70 i 71 metrów. 2) Czech Bronisław nota 208,4 skoki: 62 i 66. 3) Łukesch (C) 194,5, skoki: 60, 58,5, 8) Marusarz Stan. (P).

szona zostanie później. Według nieoficjalnych obliczeń pierwsze miejsce zajął zdecydowanie Bronisław Czech, zdobywając tytuł międzynarodowego mistrza narciarskiego Polski. 2) Simounek (C) 3 i 4 miejsce Marusarz Andrzej i Łuszczyk Izidor.

Podpisanie polsko-czechosłow. umowy handlowej

Praga, 11. 2. (PAT). Wczoraj wieczorem została podpisana w Pradze nowa konwencja handlowa i nawigacyjna między Polską a Czechosłowacją, która zastąpi dawną konwencję z r. 1925, wypowiedzianą, jak wiadomo, w zeszłym roku.

Treść konwencji została dokładnie dostosowana do obecnych warunków gospodarczych, przyczem wyzyskano wszystkie możliwości rozwoju obrotu. W związku z tem uregulowano również sprawę ruchu turystycznego.

Znaczny spadek urodzeń w Czechosłowacji i w Polsce.

W roku 1921 urodziło się w Czechosłowacji 403.000 dzieci. W latach następnych liczba ta stopniowo się zmniejszała, aż w roku 1932 doszła do cyfry 319.000. Rok 1933 po ostatecznym obliczeniu wykaże się niewątpliwie jeszcze mniejszą cyfrą. Do cyfr powyższych katolicki czeski dziennik z Olomuńca „Nasinec” dodaje taki krótki, lecz wiele mówiący komentarz: „Mamy tedy o 100.000 konsumentów mniej, nie mówiąc już o perspektywach na przyszłość. Przyczyną tego zjawiska jest nie tylko kryzys, ale przedewszystkiem upadek wiary i moralności”. — W Polsce za trzy pierwsze kwartaly r. 1933 było o 55 tysięcy mniej urodzeń aniżeli za ten sam okres r. 1932 (rok 1932 — 701.546 urodzeń, rok 1933 — 646.052), przyrost naturalny wynosił 297.567 (w r. 1932 — 343.186). (KAP)

OFIARNE RATOWANIE PŁAWY W PORCIE GDYŃSKIM.

Gdynia, 11. 2. (PAT). Podezsa szalejącego niedawno buraganu pława „Hel-Nord”, znajdującą się na pełnym morzu za półwyspem helskim w pobliżu mielizny została przez silny wicher zniesiona wraz z kotwicą, ważącą 1200 kg. na przestrzeni 2 km. Służba hydrograficzna Urzędu Morskiego pod przewodnictwem kapitana Chłopickiego wyjechała specjalnym holownikiem ratunkowym marynarki wojennej „Smok” celem uchwycenia pławy. Mimo 6-metrowej fali, spuszczone szalupę z holownika na wodę, udano się do pławy i połączono ją liną ze statkiem. Szalupa została uszkodzona dość silnie. Podkreślić należy duże poświęcenie załogi, która z tarzeniem życia przeprowadziła skutecznie i sprawnie akcję ratunkową. Boje wraz z łańcuchem kotwicznym i kotwicą przyholowano na redę portu gdyńskiego.

To słyszeć w Krakowie.

Poniedziałek 12: 7 załóż. Serwitów, Modesta i Juljana m.
Wschód słońca 7.00, zachód 16.42.
Długość dnia 9 godz. 45 min.
Wtorek 13: Grzegorza III. pap., Feliksa IV.
Wschód słońca 6.58, zachód 16.44.
Długość dnia 9 godzin. 50 minut.

KALENDARZ GRECKO-KATOLICKI.

Luty 12: Sześć 30: Trzech Świątych.

Całkowite zaćmienie słońca przypada dnia 13—14 lutego 1934, niewidziane w Polsce. Obszar widzialności obejmuje wybrzeże wsch. Azji, Japonię, zachodni skrawek Ameryki północnej, Australię i północne wody Oceanu Spokojnego.

—CO—

STRZALY NA UL. STOLARSKIEJ. Wczoraj około godz. 7-mej wieczorem postrzelony został przez swego kolego Karol Staniszewski, lat 28, handlarz, zam. w Starej Olszy. W czasie kłótni, powstałej na tle zadawnionych wrażeń, niej. Baluchowski wystrzelił z rewolweru i trafił Staniszewskiego w okolicę serca. Ranę — po opatrzeniu — przewieziono Pogotowie Ratownicze do szpitala św. Łazarza.

POŻGANY NA ZABAWIE. Al. Chromik z Prokocima bawił się obojętnie z soboty na niedzielę na zabawie tanecznej. W końcu jednak doszło do bójki, w czasie której ugodzony został trzykrotnie nożem w pierś. Wczoraj o godzinie 7 nad ranem zgłosił się na stację Pogotowia Ratowniczego, gdzie go opatrzone i w stanie dość ciężkim przewieziono do szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Poniedziałek: „Panna z dyplomacji“ (gość. występ A. Fertnera).
Wtorek: „Towariszcz“.
Środa 14. II. „Panna z dyplomacji“ (gość. występ A. Fertnera).

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Przybłęda“ (Ina Benita).
WANDA: „Parada rezerwistów“ (Dymsza).
APOLLO: Katarzyna Wielka.
UCIECHA: „Papryka“ (Irena de Zilahy).
SZTUKA: „Simona już jest taka“.
SŁONKO: „W każdym porcie dziewczyna“.
PROMIEŃ: „Dobroczynca ludzkości“ i „Dziwne przygody Flipa i Flapa“.
ADRIA: „Burza o brzasku“.
ATLANTIC: „Joannie Gerhardt“.
KINO DOMU ŻOŁNIERZA od 12. II. do 14. II. 1934 r.: „Ostatnia noc kawalera“.

Rocznica zgonu Juliusza Kossaka.

3-go lutego 1899 zmarł w Krakowie jeden z największych malarzy polskich, którego twórczość przypada na drugą połowę 19 wieku, Juliusz Fortunat Kossak, uczeń słynnego mistrza francuskiego Horacego Vernet'a.

Odegrał on w malarstwie naszą rolę, jaką H. Sienkiewicz w piśmiennictwie. Jak „Krzyżacy“, czy „Trylogia“ ożywiły naszą wyobraźnię i krzepiły serca, tak cała twórczość malarska Juliusza Kossaka była kuźnią rycerskiego ducha, która nie dała społeczeństwu usnąć w kwiaty wieki współczesnego sybarytyzmu.

Malował ten wielki malarz rycerstwo i wojsko polskie od czasów najdawniejszych aż do epoki sobie współczesnej: ilustrował tradycje rodzinne sławnych czynów, spełnionych w służbie Ojczyzny. Przedstawił plastycznie różne strony życia polskiego: jego sceny z życia dworu wiejskiego i wsi polskiej tętną najprawdziwszym odbiciem polskiego życia.

Jego sztuka jest przepiękną, plastyczną pieśnią o Ziemi Naszej, która uczyła dzieł naszych, a współczesną Polskę pozwalała poznać bliżej i miłować silniej.

Dziedzicami jego talentu są Wojciech Kosak, o żywiołowym, nadzwyczajnym temperamencie malarskim i Jerzy Kosak, wnuk, uprawiający malarstwo batalistyczne. S. M. M.

Odczyty.

Wykłady dla rodziców. Dnia 13 bm. o godzinie 19-tej odbędzie się w gimn. im. król. Jadwigi (Rynek gł. 34) wykład prof. U. J. Dr. Szumana pt. „Światopogląd młodzieży“.

Odczyt b. prezydenta St. Wojciechowskiego. Kolo Spółdzielców Wyższego Naukowego Kursu Spółdzielczego przy Wydziale Rolniczym Uniw. Jag. urządza cykl odczytów z dziedziny spółdzielczości. Inauguracyjny odczyt pt. „Wyehowawcze i gospodarcze znaczenie spółdzielczości“ wygłosi b. prezydent R. P. Stanisław Wojciechowski w czwartek dnia 15 bm. o godz. 7 wieczór w auli Uniw. Jag.

Od środy dnia 7 bm. w kinoteatrze dźwięk. „Uciecha“.

Arcydzieło radości i śmiechu porywające werwą, humorem i pikanterją

PAPRYKA

Najweselsza komedia świata. Główną rolę gra nowa gwiazda, uroczą węgierka - bożyszcze

Wied- Irena de Zilahy jej partnerem jest świ- René Lefebvre Najpiękniej-
nia- tny komik francuski- sza, najwe-
selsza, porywająca muzyka węgierska!

Wszyscy stroskani, zmartwieni spieszcie na „Paprykę“! cudownie się ubawicie
Przedstawienia w dni powszednie o godz. 5, 7, i 9:15. W niedzielę i święta o godzinie 8-ciej.
Dla młodzieży wzbronione.

Karnawał w dawnych czasach.

Dawniej w karnawale bawiono się o wiele huczniej i weselej niż obecnie. Powoli nawet zatracca się dziś ten dawny, beztroski nastrój karnawalowy. Przyczyną jest bezwzględnie kryzys, który ujął w kleszcze cały świat. — Na ilustracji u góry: scena z karnawału z końca 19 wieku, u dołu: korowód karnawalowy w Wenecji w 1597 roku.

Gdy banderę Rzplitej podniesiono na Rynku...

UROCYSTY OBCHÓD „ŚWIĘTA MORZA“ W KRAKOWIE.

Już w ub. sobotę wieczorem capstrzyk orkiestr na Rynku krakowskim rozpoczął uroczystości, związane z 14-leciem odzyskania morza.

Wczoraj, w niedzielę, o godz. 11-tej przedpoł. uformował się na ul. Straszewskiego długi i barwny pochód. Na czele stanęły 2 orkiestry wojskowe, dalej ustawiły się kolejno oddziały organizacyj krakowskich, młodzieży itp. a więc P. W. Kolejowców i Poetowców, oddział Weteranów, oddział strzelecki, młodzież szkół średnich ze sztandarami, harcerstwo i in.

O godz. 11.30 ruszył długi pochód ulicami: Straszewskiego, Dunajewskiego i Szecepańską na Rynek główny przy wtorze liczących orkiestr. Tutaj okrążono Rynek i od strony Strażnicy Wojskowej utworzono zwarty czworobok wzdłuż Sukiennic i wylotu ul. Szewskiej.

Na biorących udział w pochodzie czekały na Rynku kompanie wszystkich pułków, stacjonowanych w Krakowie, z orkiestrami. Stawili się też korpus oficerski w komplecie. Na środku wolnej przestrzeni, obramowanej szeregami wojska, widniał wysoki maszt, przy którym pełniło wartę honorową dwu marynarzy.

Gdy zegar ratuszowy wybił godzinę 12-tą, pojawili się na wysokim ganku Sukiennic trębacz wojskowy i wśród warkotu bębniaków odegrali fanfarę. Zbliżył się uroczysty moment podniesienia bandery.

Marynarz, stojący przed masztem, gra pobudkę na trąbce; orkiestra zaczyna „Jeszcze Polska nie zginęła“, wojsko prezentuje broń, oficerowie salutują, cywilni od-

krywiają głowy — ponad głowy skupionych widzów wznosi się zwolna bandera Rzplitej... Trzepocze się na wietrze, dumna, jakby już zdobyła rufę polskiego okrętu...

Okolicznościowe przemówienie wygłosił wiceprezydent miasta, dr. Klimecki. Mówca wskazuje na to, że w 14-lecie odzyskania przez Polskę morza, możemy pochwalić się wspaniałym portem w Gdyni, podczas gdy ujście Wisły znajduje się w obcych rękach. Ale nie wystarcza posiadanie portu; musimy znaleźć środki na skuteczną obronę naszej nadmorskiej plaćki przed ewent. zakusami wrogów. Kraków, który zawsze był ośrodkiem myśli narodowej i dawał liczne dowody gorącego przywiązania Ojczyzny i zrozumienia Jej potrzeb, — i dzisiaj podejmuje inicjatywę

POŻAR WSI W MIELECKIEM.

Kraków. (PAT). Wczoraj w Ostrówku, powiat Mielec, wybuchł pożar, który strawił 9 domów mieszkalnych, 8 stajen i 10 stodół ze zbożem. Szkada wynosi około 36.000 złotych. Przyczyną pożaru była wadliwa budowa kominów. Wojewoda krakowski polecił przeznaczyć pewne kwoty na pomoc dotkniętym pożarem mieszkańcom Ostrówka.

WYCIECZKA ESTONSKA W POLSCE.

Tallin. (PAT). W dniu 17 b. m. wyjechała do Polski delegacja towarzystwa polsko-estońskiego. Na czele delegacji stoi prezes towarzystwa polsko-estońskiego, przewodniczący parlamentu Karl Einbund, który równocześnie w swym charakterze urzędowym złożył wizytę marszałkom izb ustawodawczych. W skład delegacji wchodzi szereg osób urzędowych z prezesem sądu najwyższego Partsem oraz szereg działaczy na polu zbliżenia polsko-estońskiego.

SNIEGI I DESZCZE W ALGIERZE.

Algier. (PAT). Z szeregu miejscowości w Algierze sygnalizują nagły nawrót zimna i silne opady. Na całym wybrzeżu padają od kilku dni gwałtowne deszcze i grad. W Madyan Atlasie zanotowano wzmoczone opady śnieżne. Zaspę śnieżną przerwały komunikację w szeregu punktów. Wszystkie roboty rolne są poważnie opóźnione.

GÓRY LODOWE NA OCEANIE.

N. Jork. (PAT). Dzisiaj przybił do portu statek „Berengaria“ ze znacznym ładunkiem złota europejskiego. Statek oczekiwać musiał kilka godzin zanim łamacz lodów i hoiownik utorowały mu drogę na rzece Hudson, na której grubość lodu jest bardzo znaczna. Na wysokości stanu Massachusetts ukazały się liczne góry lodowe.

UWIEZIENIE KAPLANA W SOWIETACH
Kilka tygodni temu na Ukrainie sowieckiej uwięziony został ks. Józef Woroniecz, proboszcz herbulowski, obsługujący wiele pozabawionych kapłanów parafii.

NAD ATLANTYKIEM — MROZ. Na wybrzeżach Atlantyku panują dotkliwie zima. Termometry spadły do 26 stopni poniżej zera. Według dotychczasowych wiadomości 22 osoby zamarzyły na śmierć.

Kino.

Z kin krakowskich.

WANDA. „Parada rezerwistów“. Nowy polski dźwiękowiec odznacza się tem, że jest komedią wojskową, reprezentującą popularny gatunek humoru zlekka rubasznego, ale swojskiego. Scenariusz jest wcale dowcipnie skrojony z humorystycznych scenek, które dają pole do popisów komikom: Dymszy, Walterowi i Sierańskiemu. Rzecz dzieje się w jakiejś małej miejscowości, w której p. Rybski (Dymsza) jest właścicielem restauracji z „ostródkami“ i szefem dwóch kelnerów: Pączka (Walter) i Pułapki (Sierański). Rybski „kocha się“ w dyrygentce „kapeli damskiej“ (Tola Mankiewiczówna), nie zapominając przytem o szykanowaniu swych, Bogu ducha winnych, kelnerów. Wnet jednak role zmieniają się, bo oto cała trójka wdruje na ćwiczenia rezerwistów i p. Rybski, jako prosty strzelec, dostaje się pod rozkazy „wyższych szczebli“, kaprala Pączka i starszego strzelca, Pułapki. I teraz właśnie następują najbardziej komiczne sceny i sytuacje. Z „kawalców“ Dymszy i jego nieodróżnionych kompanów widownia zaśmiewa się do lez. Sympatię publiczności zdobywa też Tola Mankiewiczówna, obdarzona miłym głosem. Reżyserja p. Waszyńskiego oparta jest na dobrych wzorach zagranicznych. (A.)

w kierunku stworzenia silnej obrony na polskim morzu.

Po przemówieniu wiceprez. Klimeckiego połączone orkiestry wojskowe odegrały „Poloneza“ z pery „Halka“ Moussier'a oraz „Marsz Lewackiego“, poezem publiczność, zalegająca gęsto Rynek, rozeszła się do domów w podniosłym nastroju. (n.)

Od soboty dnia 3 bm. w kinoteatrze „SZTUKA“

Najdowcipniejsza iskrząca się paryskim humorem i pikanterją komedia p. t.

Simona już jest taka

Rywiara i pieniądze. Wśród widoków Niceji i pod dachami Paryża snuje się akcja tej rozkosznej komedii. W głównych rolach uroczą parę **Henri Garat** i **Meg Lemonnier** — sto procentowy wymowny amant i przemiła artystka komedij paryskich. Humor, dowcip, radość życia — oto cechy tego arcyciekawego, perły czolowej produkcji francuskiej!

UWAGA: Sala dobrze ogrzana. Dla PP. Urzędników, Wojskowych, Akademików i Studentów za okazaniem legitymacji zniżki z III miejsc na I miejsce, z II miejsc na fotele.

Dziś i codziennie „WANDA” w teatrze świetlnym

Najweselsza najdowcipniejsza najzabawniejsza komedia wojskowa według oryginalnego scenarjusza E. Schlechtera i Szer-Szenior

Parada rezerwistów

Tryskająca niewyczerpanym humorem farsa. Przygody rezerwisty wzbudzające zachwyt i szaloną wesołość, obfitujące w niezmiernie komiczne sytuacje. — W rolach głównych

Tola Mankiewiczówna, Adolf Dymśa, Władysław Walter, Stanisław Sienlański i inni. — Reż.: Michał Waszyński. — Muzyka: Władysław Dan.

2 godziny bezustannego śmiechu! — 2 godziny wolne od trosk i zmartwień spędzić, oglądając ten program. — Poż. w daie powsz. o godz. 5. 7. 9:10, w niedz. i święta o 3 popoł.

Radii

NIEOCZEKIWANY KONCERT NA OCEANIE

Z odległej Australji dowiadujemy się, o niezwykle miłej niespodziance, jaką parowiec „Katoomba” sprawił, spotkaniem na wielkich wodach australijskich, parowcowi „Oronsay” Otóż „Katoomba”, dzięki temu, że ma na swym pokładzie instalację nadawczą radiotelefoniczną — urządził koncert z płyt gramofonowych dla podróżnych „Oronsay”. Oczywiście, komendy parowców porozumiały się przedtem, o czym podróżnych zawiadomiono, gdy już wszystko było gotowe. Oficerowie załogi „Oronsay’a” zaprosili podróżnych do salonu, gdzie głośnik zagrzmiął nagle tonami muzyki tanecznej.

RADJO NIEOCENIONĄ POMOCĄ SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA.

Departament policji w Kanadzie, zaistotował na samochodach policyjnych w Montrealu Quebecu, Ottawie i innych wielkich miastach Dominium, odbiorniki radiowe. Dzięki temu urzędzeniu, w ciągu ubiegłego roku 1933, samochody policyjne mogły pośpieszyć z pomocą na 28.455 wezwań, a funkcjonariusze policyjni zdołali przyłapać na gorącym uczynku 403 przestępców, odszukać 1.477 osobników podejrzanych i odzyskać dla właścicieli 2.076 samochodów „skradzionych”. Obliczono przytem, że pomoc policyjna, dzięki komunikacji radiowej, zjawiała się na miejscu wypadku, przeciętnie w ciągu 2 minut i 7 sekund.

Programy stacji radiowych

Wtorek, 13 lutego 1934 r.

Kraków, (304,3 m.) G.: 7.00 Audycja poranna z Warszawy; 11.35 Program na dz. bież.; 11.40 Przgl. Prasy; 11.50 Wiadom. bież.; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.05 Płyty, o 12.30 Wiadomości meteorologiczne; o 12.55 Dziennik południowy z Warszawy; 15.40 Muzyka karnawałowa z płyt; 16.25 Transmisje z Warszawy; 17.50 Płyty; 18.00 Transmisje z Warszawy; 19.00 Program na dzień następnny; 19.05 „Stary Kraków”; 19.20 Rozmaitości; 19.25 Transm. z Warszawy; 19.43 Wiadomości sportowe lo-

kalne; 19.47 Transmisje z Warszawy.

Lwów, (377,4) G.: 17.50 „Nowe kształki-opalki”; 19.03 Feljton literacki;

Warszawa, (1415 m.) G.: 7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zrze”; 7.05 Gimnastyka; 7.20 Muzyka poranna z płyt; 7.35 Dz. por.: 7.40 D. c. muzyki z płyt; 7.55 Chwilka gospodarstwa domowego; 8.00 Program na dz. bież.; 11.40 Przgląd Prasy; 11.50 R. pertuar teatrów; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.05 Płyty; 12.30 Wiadomości meteorologiczne; 12.35 Płyty; 12.55 Dziennik południowy; 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.30 Wiadomości gospodarze; 15.40 Płyty; 16.25 Skrzynka PKO; 16.40 „O sporcie żywiarskim”; 16.55 Utwory skrzypcowe; 17.15 Koncert; 17.35 Płyty; 17.50 Bieżące wiadomości rolnicze; 18.00 Odczyt „Potrzebny, czy niepotrzebny handel”; 18.20 Wesoła audycja muzyczna; 19.00 Program na dzień następnny; 19.05 Rozmaitości; 19.25 Feljton; 19.40 Wiadomości sportowe; 19.47 Dziennik wieczorny; 20.00 „Myśli wybrane”; 20.02 „Kwiat Pawa” — operetka; W przerwie 1-szej Kwadrans literacki; 22.30 Płyty; 23.00 Wiadomości meteorologiczne i komunikat policyjny; 23.05 Muzyka tan.

Katowice, (395,8) G.: 17.50 Pogawędka z dziećmi; 19.10 „Temat Gdańska w literaturze polskiej”.

—oo—

Dział Młodych.

Sod redakcją Konrada Nawry.

Ankiety z komentarzami.

W ubiegły piątek otrzymaliśmy nowelę pt.: „Bądź wola Twoja”; autor jej kryje się pod pseudonimem Wrzos. Donosimy z przyjemnością Wrzosowi, że utwór ten zamieścimy w następnym numerze Działu Młodych jako ostatnią nowelę konkursową. Następnie przystąpimy do rozlosowania nagrody, względnie nagród, między uczestników konkursu.

W numerze dzisiejszym dajemy wspomnienia z kuligu, pióra E. K. z Zatoru, dalej przydadki narciarskie w Łasku Wojskim, napisane przez jednego z młodszych Czytelników w naszego Działu, oraz opis utrapeń szkolnych, przeżywanych przez... miłośnika Horacego. Po zatem zwykły dział rozrywkowy, zasłony nowymi pracami naszych miłych współpracowników (czek).

Ponieważ w numerze dzisiejszym autorki utworów dzieliła się z Czytelnikami swemi wspomnieniami, chciałbym zaproponować następującą ankietę: Jakie jest moje najmilsze wspomnienie?

„Najmilszych” wspomnień jest w życiu tak mało, że zachowują się one długo w pamięci i świecą jak radosne gwiazdki. W chwilach smutku i przygnębienia uciekamy się w myślach do tych błyszczących gwiazdek wspomnień i ozerpiemy z nich otuchę i nadzieję na przyszłość. Czasem wspomnienie to jest sentymentalne, niekiedy radosne, to zów napawa nas dumą...

Innym tematem ankiety mogą być pytania: Jakie książki czytuję? Jakich autorów lubię i dlaczego?

Ostatnie zadania.

Dwie szarady: I. — szarada, II. — kara. wana
Przemiany: 1. jaj-ka, ka-ra, ra-ty, ty-toń, 2. ry-ba, ba-ca, ca-lus, lus-ka: 3. son-da, da-ma, ma-ra, ra-na.

LOGOGRYF:

Juljan
oficer
wiatru
iperyt
stacja
zakres

Rozwiązanie: Jowisz, Saturn.

DOBRE ROZWIĄZANIA NADEŚLALI: — O. Szczepanikówna (Frysztak), H. Andrysikowa (Trzebinia), J. Majewski (Rzeszów), Fr. Kowalik (Zakopane), z Krakowa: K. Zacharski, Arab, Mors, Z. Perzety.

Nagrodę wylosował K. Zacharski z Krakowa. Po książkę można się zgłosić w Redakcji Działu Młodych (ul. św. Krzyża 11. I. p.) w dzień powszedni od 16 do 18-tej.

Nowy zbiór zadań.

Na początek damy zadanie Morsa:

LOGOGRYF:
(ulożył Mors).

1. — — X X — —

JÓZEF BIRKENMAJER.

58

Zawalony tunel.

Dalsza dysputa, do której struchlały Sardyk nie był wcale usposobiony, przerwała olbrzymia błyskawica, która czerwonym niemal blaskiem rozdarła czarną oponę chmur i rozbiła się tysiącami odbłyśków na rozkolysanej, rozdłusanej otchłani wodnej. Wśląd za nią przybiegł huk potężny, który rozbił się na krocie mniejszych o twarde skały nadbrzeżne, a potem powtórzył się jeszcze trzykrotnie u krawędzi lasów, jak odzew na hasło rzucone przez burzę.

— Szulmusy bajkalskie gniewają się! — krzyknął przerażony Sardyk i począł uciekać, my zaś za nim w to pedy, nietyłe ze strachu przed szulmusami, ile z obawy przed groźną ulewą. Nie uciekliśmy przed nią, bo dopadła nas tuż koło stacji. Całe szczęście, że stamtąd już niedaleko było do wagonów, to też niebardzośny jeszcze przemokli.

Dwie godziny trwała burza. Była ona właściwie jednym nieprzerwanym loskotem, na który składało się uporeczywe dudnienie rzęsistego deszczu po dachu wagonu, szum wiatru, szarpającego pnie i konary potężnych drzew, oraz ryk rozdławianych wód Bajkału. Co pewien czas loskot ten wznagał się na chwilę, potężniał — to albo grom gdzieś bil albo waliło się w pobliżu jakieś drzewo. Z wyjątkiem tych chwil, gdy migotały błyskawice, w wagonie było zupełnie ciemno. Leżeliśmy na przyczek, drzemając, nieusposobieni ciekawie do rozmowy, którą i tak zresztą zgłuszyłaby burza. Jedynym głosem, który czasem wyróżnić można było, był cichy, piskliwy, natrętny i nudny, do brzęczenia komara podobny brzęk strum skrzypcowych — Bładowe pizzicato.

Werbel deszczowych kropel począł wkońcu cichnąć, pioruny coraz to rzadziej rozcinały ciemność — przez okna począł się do wagonu wlewać szary blask. Przez zaciekające wodą szyby niewiele jeszcze światła było widać, w każdym razie już majaczyła plama lasu i jaśniejszy skrawek nieba. Ostatnim głosem burzy, przypominającym jednolierne kroki wojska wracającego do domu po ukończonych zgiełkowych manewrach, był szelest wody, spływającej z nasypu kolejowego i lesistych wzgórków, spieszących na wielką zbiórke generalną ku otwartej płaszczyźnie Bajkału. Drzewa szumiały w górze, jak sztandary nad wracającym wojskiem.

Gdyśmy potem w ciepłe chylącego się już ku zachodowi słońca i w pełnieniu rzeźwego, wonnego wiatru dosuszali nasze przemokłe ubrania, zobaczyliśmy idącą ku nam gromadkę jeńców z austriacko-węgierskiego plutonu. Z plutonem tym nie utrzymywaliśmy bliższych stosunków przeto zdziwiła nas wielka serdeczność, z jaką powitali nas przybysze. Okwiazdzyli nam, że mają z nami coś do pomówienia, ale leżą na nasza dyskrecje. Ponieważ z min ich wniesiliśmy, że przechodzą z czemś ważnem, więc zaprosiliśmy ich do naszego wagonu — i zgodnie z ich życzeniem postawiliśmy przed wagonem wspólną warę, mającą baczyc, czy nie zbliża się ktoś z władzy albo też z plutonu rosyjskiego.

Sprawy wyłożyli krótko a przejrzysto — widocznie naradzali się nad nią zawczasu i rozważyli ją dokładnie. Oto dowiedzieli się od Guta, że Bews, chce sobie zaskarbić względy Miatelicy i szykując się widocznie do objęcia ważniejszego jakiegos stanowiska, przedłożył mu plan nowej kampanji, mającej na celu osaczenie Czechów z pomocą desantu kilku oddziałów na tyłach wojsk czeskich. Jednym z tych oddziałów miała być saperska rota, którą miano całkowicie uzbroić w karabiny i granaty ręczne. Zna-

czyło to, że poczęto nas uważać prosto za regularny oddział czerwonej gwardji. Przeciwno temu należało założyć protest gremjalny. Przeto delegaci plutonu niemiecko-węgierskiego prosili nas o solidarność. Ponieważ z Bensem nie można było rozmówić się inaczej jak po rosyjsku, przeto proszono nas ponadto, by w poselstwie poszedł ktoś znający dobrze ten język. Zgodziliśmy się na to. Wybór padł na mnie; poszedłem przeto z jednym Austriakiem, zdaje się, projektodawcą całego tego przedsięwzięcia, do wagonu Bewsa.

Dowódca roty nie był sam. W wagonie była cała starszyna: Gut, Fomin, Wanka, Markow i jeden z Rosjan. Widać było, że się nad czemś naradzali, bo stół zaspany był papierami, w których grzebali szczególnie Bews i Markow. Na nasz widok umilkli i zwrócili ku nam pytające oczy:

— Towarzyszn komendancie — przemówił do Bewsa — dostaliśmy wiadomość, że chcecie nas posłać, jako żołnierzy czerwonych, na jakąś wyprawę...

— Ja... was? — zmieształ się w pierwszej chwili Bews. — Kto wam mówił takie...?

— Kto mówił, to mówił — odpowiedziałem czując na sobie wnikliwe, ale i jakby zadowolone oczy Guta. — Dość że...

Bews rzucił pełnym złości wzrokiem na Fomina i rzekł do mnie:

— I co z tego? Jak was posła, to pójdziecie. Przecież wy krasnogwardiejcy...

— Nie, towarzyszu, my nie krasnogwardiejcy ale byliśmy austriacki, a teraz wolnonajemni robotnicy...

— Tak, tak! — potwierdził niepytany Fomin. — Ja ich znam... to robotnicy... Nasz prosty naród robotczy... Widziałem jak pracowali...

ciąg dalszy nastąpi.

